

Reflexions en torn a la mort

Dm, 16/03/2021 per Montse Castellà

[Espirituals ara i aquí](#)

Actualment, la nostra societat occidental té una visió extremadament estreta i limitada tant de la vida com de la mort. Deixem que passin les hores, els dies, els anys, sense preguntar-nos més enllà de les fútils que ens mantenen ocupats en el dia a dia. Anem saltant d'una cosa a l'altra, intentant omplir tot el nostre temps. Dediquem tots els esforços a assegurar que no haguem de confrontar-nos amb cap espai buit, amb cap silenci, que ens faci plantejar els aspectes més essencials de la nostra existència. En el fons, sabem que hi ha una dimensió que no podem controlar, sabem que no podem controlar ni la vida ni la mort i això ens genera un gran sofriment. Dediquem, aleshores, tota la nostra vida a tapar aquesta profunda por a la mort.

La visió que tenim de nosaltres i de la realitat és lineal i fragmentària. Sembla que tot tingui un principi i un final. La mort és, aleshores, el final de tot, un buit negre. Creiem que varem néixer del no-res i que en morir ens convertirem en no res, però això no és sinó una creença. Si mirem més profundament, des d'una visió més objectiva o científica, veurem que l'evolució biològica ens mostra que hi ha una continuïtat. Per exemple, si observem la nostra mà i ens preguntem des de quan existeix, ens adonarem que potser té més de 300.000 anys. Hi podrem veure infinites generacions d'avantpassats i comprendre que tots hem estat gas, sol, plantes, peixos... és la història de la vida a la Terra. No poden reduir cap partícula de pols, per petita que sigui, a res, o un electró a res. Una forma d'energia només pot convertir-se en una altra forma d'energia.

El químic francès del segle XVIII, Antoine Lavoisier, deia: "Res es crea ni res es destrueix". Quan una cosa deixa d'existir, no simplement desapareix, sinó que es transforma en una altra cosa. Tot el que existeix és gràcies a la interrelació amb tota la resta. Per tant, perquè una cosa existeixi, tot ha d'existir. És una visió circular en la qual res neix ni res mor, sinó que tot es transforma.

Thich Nhat Hanh, monjo i poeta budista vietnamita, ho descriu així:

Un vespre de tardor, estava en un parc, absort en la contemplació d'una fulla molt petita i fràgil. El seu color era gairebé vermell i amb prou feines penjava de la branca. Vaig estar molt de temps amb ella i li vaig fer moltes preguntes. Vaig saber que la fulla havia estat la mare de l'arbre. Normalment pensem que l'arbre és la mare i que les fulles són els fills, però en mirar la fulla vaig veure que també era mare de l'arbre.

La saba que prenen les arrels és només aigua i minerals, insuficients per nodrir l'arbre, de manera que aquest la distribueix a les fulles. Les fulles s'encarreguen de transformar-la i amb l'ajuda del sol i el gas, enviar-la de retorn per nodrir a l'arbre. I com que la fulla està unida a l'arbre per una tija, és fàcil veure la comunicació entre els dos. Li vaig preguntar a la fulla si tenia por perquè havia arribat la tardor i les altres fulles començaven a caure. La fulla va dir: "No, no tinc por. Durant tota la primavera i l'estiu vaig estar molt viva. Vaig treballar i vaig ajudar a nodrir a l'arbre i molta part de mi és en aquest arbre.

Si us plau, no diguis que només soc aquesta petita forma, perquè la forma de la fulla és només una petita part de mi. Soc l'arbre sencera. Sé que soc a l'arbre i quan torni a la terra, el seguiré nodrint. És per això que no em preocupa. Quan deixi aquesta branca i suri en l'aire fins la terra saludaré a l'arbre i li diré "fins aviat".

Aquell dia el vent bufava i després d'una estona, vaig veure com la fulla deixava la branca i surava fins a terra dansant alegrement en l'aire. Vaig fer una reverència i vaig saber que tenim molt a aprendre de la fulla".